

**UCHWAŁA Nr XXI/189/20
RADY GMINY OSIECK
z dnia 23 grudnia 2020r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Osieck na 2021 rok

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713, 1378), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277, Dz. U. z 2020r. poz. 1492), art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852,1655,1818 z 2020r. poz. 522, 1337, 1493) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Osieck na rok 2021, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała obowiązuje od dnia 1 stycznia 2021 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Irena Kulisz

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY OSIECK NA ROK 2021

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, ze wzrostem społecznej świadomości związanej z tą tematyką, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz doskonaleniem współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w ich realizację. Zbiór powyższych działań spisany jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Rozdział I ZŁOŻENIA PROGRAMU

I. Podstawy prawne regulujące zagadnienia z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zapisane są w następujących aktach:

1. Ustawa z dnia 25 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. z 2019 r., poz. 852 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2020 r., poz. 713).
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i wolontariacie* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057).
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. z 2020 r., poz. 218).

Wyżej przytoczone akty prawne nakładają na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek:

- podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia,
- inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów,
- przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu,
- oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu i udzielania pomocy ich rodzinom,
- działań na rzecz trzeźwości w miejscu pracy,
- wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

II. Diagnoza sytuacji w Gminie w aspekcie problemów alkoholowych

Na terenie Gminy Osieck obserwuje się:

1. stałe obniżanie się wieku osób spożywających alkohol (z obserwacji i sondaży dzieci i młodzieży szkoły podstawowej);
2. negatywne zjawisko pierwszych kontaktów z alkoholem, jak również z narkotykami; z tym zjawiskiem wiążą się:
 - dość niska wiedza o skutkach spożywania alkoholu i innych substancji uzależniających,
 - zaniedbania obowiązków szkolnych,
 - przejawy agresji i przemocy.
3. naruszenie prawa i porządku publicznego poprzez:
 - zakłócanie porządku w miejscach publicznych,
 - prowadzenie pojazdów mechanicznych po spożyciu alkoholu,
 - wzrost przestępstw popełnianych pod wpływem alkoholu (zjawisko przemocy w rodzinie).
4. W obecnej sytuacji stanu epidemii COVID-19, powodującej przedłużający się stres i lęk, a także ograniczenie kontaktów społecznych i izolację w domu może sprzyjać rezygnacji z abstynencji, wzrostowi spożycia alkoholu. Konsekwencją obecnej sytuacji może być też wzrost zachowań przemocowych wobec członków rodziny. Pandemia zwiększa zapotrzebowanie na pomoc dla członków rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy. W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, które obecnie nie mogą korzystać z pomocy w szkołach, świetlicach. Badania Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę wynika że 11% dzieci w czasie pandemii doświadczyło przemocy ze strony najbliższych osób dorosłych.

III. Cele programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Osieck na 2021 rok ma na celu:

1. przygotowywanie młodego pokolenia do zdrowego, trzeźwego stylu życia, pozbawionego używania substancji psychoaktywnych;
2. zmniejszenia skali nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych, ograniczania ich negatywnych skutków;
3. pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych osobom pijącym alkohol i zażywającym substancje psychoaktywne w sposób ryzykowny lub szkodliwy oraz członkom ich rodzin doznającym szkód z tego powodu;
4. organizację oddziaływań profilaktycznych i edukacyjnych w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniami ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży;
5. wspieranie organizacji różnorodnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży;
6. propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od nałogów u młodych i dorosłych mieszkańców Gminy Osieck w celu ochrony przed marginalizacją społeczną i wykluczeniem społecznym;
7. ograniczanie dostępności do alkoholu i substancji psychoaktywnych szczególnie osób młodych;
8. reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych;
9. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

IV. Realizacja gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Inicjatorem i koordynatorem polityki Gminy Osieck wobec występujących problemów alkoholowych i narkomanii jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wymienione w Programie zadania będą realizowane przez cały rok 2021 w formie zadań ciągłych, krótkoterminowych, a także jednostkowych.

Realizatorami i inicjatorami zadań będą: instruktorzy i realizatorzy programów profilaktycznych, policjanci, pielęgniarki, lekarze, psycholodzy, terapeuci uzależnień, pedagodzy szkolni, wychowawcy, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi.

Obsługę administracyjną Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osiecku zapewni Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecku.

V. Źródła i zasady finansowania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Osieck na 2021 rok są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wysokości wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych są trudne do dokładnego określenia. W związku z powyższym wydatki na działania Programu zawarte w budżecie gminy oparte są o szacunkową kwotę wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do budżetu gminy na rok 2020.

Niewykorzystane środki finansowe w danym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny.

Zgodnie z art.18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Za wykonywanie zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustala się następujące wynagrodzenie dla członków Komisji: 100 zł brutto za posiedzenie dla Przewodniczącego Komisji oraz 90 zł brutto za posiedzenie dla pozostałych członków Komisji.

Rozdział II.

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Program jest kontynuacją zadań podejmowanych w latach ubiegłych, a ujęte w nim działania dotyczą przede wszystkim profilaktyki dla dzieci i młodzieży, gdyż wiek inicjacji zażywania środków odurzających znacznie się obniża.

Do zadań realizowanych w programie na 2021 rok należy:

I Utrzymanie zwiększonej dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków

1. Finansowanie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie, współpraca z placówkami leczenia uzależnień.
2. Finansowanie konsultacji psychologiczno-terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
3. Współfinansowanie programów służących rehabilitacji – działań podtrzymujących zmianę u osób uzależnionych po zakończeniu leczenia, utrwalających efekty leczenia oraz warsztatów dla osób współuzależnionych.
4. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz z biegłymi sądowymi w zakresie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
5. Wsparcie grupy 24 AA „Dobrze, że jesteś” założonej w 2020, mitingi w niedzielę w Klubie seniora w Osiecku.
6. W sytuacji pojawienia się konieczności realizacji obowiązku zachowania dystansu społecznego i związanymi z tym obostrzeniami, zmianie ulega forma prowadzenia konsultacji terapeutycznych i psychologicznych z bezpośredniej na zdalną.

II Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. Wspieranie funkcjonowania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez:
 - a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
 - b) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
 - c) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
 - d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobom i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 - e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
2. Kontynuowanie współpracy w ramach lokalnej koalicji na rzecz skutecznego przeciwdziałania i rozwiązywania problemu uzależnień pomiędzy: policją, ośrodkiem pomocy społecznej, szkołami, przedszkolami, przedstawicielami ochrony zdrowia oraz organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi realizującymi Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Osieck.
3. Prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione, sprawców przemocy i ich rodziny.
4. Poradnictwo dla rodzin, w których występuje alkoholizm, narkomania oraz przemoc.
5. Kierowanie osób uzależnionych na badania przez biegłych: psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia, wskazania rodzaju zakładu leczniczego, pokrywanie kosztów tych badań.
6. Przygotowanie i kierowanie wniosków do sądu rodzinnego w celu zobowiązania uzależnionych do pojęcia leczenia odwykowego.
7. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Prowadzenie działań edukacyjnych promujących abstynencję i upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu.
9. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.

10. Organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym/ problemem przemocy.

III Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych

1. Działania edukacyjne:
 - a. warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży;
 - b. programu profilaktycznego „Dziękuję, nie”
 - c. Kampanii edukacyjnej „powstrzymaj pijanego kierowcę”.
2. Udział dzieci i młodzieży w imprezach kulturalnych i sportowych.
3. Realizacja pozalekcyjnych zajęć, w tym sportowych.
4. Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci z grupy ryzyka, pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii.
5. Kierowanie osób realizujących zadania gminnego programu na szkolenia i dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, udziału w konferencjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz osób uzależnionych oraz zwrot kosztów podróży członkom komisji.

IV Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi

1. Opiniowanie wniosków w sprawie wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu.
2. Nadzór nad punktami sprzedaży napojów alkoholowych.
 - kontrola punktów sprzedaży;
 - rozmowa ze sprzedawcami napojów alkoholowych.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Irena Gulisz